

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 216. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381308435888/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

m. m., egl. Gave for Jordefærd), der lejedes ud til Folk, skulde opføres i Stolen (Inventarfortegnelsen i Kirkens Regnskab) ligesom Kirkebøgerne; jfr. P. Severinsen i Hardsyssel Aarbøger III (1909), S. 15, 17, 18, Troels Lund, Dagligt Liv, 3. Udg. XIV, 262 ff. og se Tilføjelserne ndf. S. 240.

S. 136 L. 14. *en paasche*] Fejl for *om paasche*(?), saaledes G (RT). — sst.: *diße gamle bøger*] der sigtes til de katolske Bøger, der hørte til Kirkens Inventar, først og fremmest Missalet — desuden Breviaret og Manualet.

S. 136 L. 20. *Om band.*] jfr. med dette Kap. Ordinansen, Bind I. 189 L. 3—5 og 194 L. 25 ff.

S. 136 L. 21—S. 137 L. 23. Dette Stykke er benyttet i Skriftet om Sværgeren og Banden (Bind IV. 232 L. 1—233 L. 4); for største Delen er Visitatsbogens Text ordret gaaet over i det trykte Skrift — dog helt igennem pudset op til Bogbrug — enkelte Steder er Texten udvidet. Jfr. Indl. foran S. 14 f.

De vigtigere Afvigelser er:

S. 136 L. 22 og 23: *for*; SB: *nest faare*. — L. 24: *som er osv.*; SB: *som ere icke aleniste . . . men ocsaa Bandere oc Suærere*. — L. 24 og L. 26 (2 Gg.) *aabenbarlig*; mgl. i SB. — L. 25: *hoerkarle*; SB: *Horefaalck*. — L. 27: *svermere*; SB: *Suærere*; dette sidste Ord findes imidlertid intetsteds i Litteraturen uden i SB og er rimeligvis indsat her „før tilfället“. I Visitatsbogen har der nok staaet, som Hs. har: *svermere*, det alm. Ord for Sekterere, Kættere, jfr. Sakramentsværmere (Kalk.). — L. 27: *som icke er affløste*; SB: *som forstaas ocsaa vnder det ord Skendegeste*. — S. 137 L. 2: *schoch*; SB: *skaacker*. — *gud vocit och var oss*; SB: *Gud beuare oss*. — sst.: *dieffle*, ligesom *dieffuell* L. 16, udeladt i SB. — L. 3: *hans*; SB: *sin*. — sst.: *gid*; SB: *Gud gifvæ*. — sst.: efter *etc.* er i SB indføjjet: *Gud beuare oss, siger ieg end en tid*. — L. 4: efter *mange* er i SB indføjjet: *aff de onde*. — L. 5: *ind*; SB (rigtigere): *inde*. — sst.: *du*; SB: *som du*. — sst.: *hen*; SB: *oc der siden fare hen met dig*. — L. 7: *velter en vogn*; SB: *velter en Vogen om*. — L. 8: *enddog ieg vœed icke sandhed der om*; mgl. i SB. — L. 9: *den fattige mand*; SB: *den bondeman*. — sst.: *sin giest*; SB: *sine gester* (saaledes maa ogsaa Hs. tolkes). — L. 10: *fuld met*; SB: *fuld aff*. — L. 12: *der thor*; SB: *der torde*. — L. 13: efter *mig* er i SB tilføjjet: *vdí en hel almues neruærelse*. — L. 14: efter *igien* er i SB Beskrivelsen med den forvrængte Mund osv. indføjjet; jfr. Noten til S. 133 L. 22—27. — L. 16: *om en*; SB: *en beset*. — sst.: *dieffuel*; udeladt i SB. — L. 19: *heller i tønder*; SB: *lester eller Tynder*. — sst.: *di ere vel selffvillige til rede noch*; SB: *eller forplicte och forspunde dem/ de ere io selfvæ veluelige noch til rede/ de løbe icke bort/ de bliffue vel hoss dig/ alligeuel at du løcker dem icke vdí Tynder*. — L. 21: *fatt*;